

Rekabet Kurumu'nun 2023 Yıllık Raporu Yayımlandı

Kayra Üçer

Neşe Nur Yazgan

Nihan Ünal Turan

Rekabet Kurumu'nun 2023 yılı faaliyetlerine ilişkin verileri içeren yıllık raporu¹ (“**Yıllık Rapor**”), 12.08.2024 tarihinde yayımlandı.

Yıllık Rapor'da 2023 yılında, 145'i rekabet ihlallerine², 8'i muafiyet/menfi tespit başvurularına ve 217'si birleşme/devralma işlemlerine ilişkin olmak üzere 370 dosyanın sonuçlandırıldığı belirtilmiştir. 2022 yılında sonuçlandırılan dosya sayıları ile karşılaştırıldığında rekabet ihlallerine ilişkin Rekabet Kurulu'nun (“**Kurul**”) bu sene daha çok sayıda karar verdiği gözlemlenmekle birlikte birleşme/devralma işlemleri ve muafiyet/ menfi tespiti ilişkin dosyalar bakımından azalma tespit edilmiştir.

2022 yılında 54'ü soruşturma, 24'ü ön araştırma olmak üzere toplam 78 inceleme sonuçlanarak karara bağlanmışken, 2023 yılında bu sayı neredeyse iki katına çıkarak 117 soruşturma ve 28 ön araştırma olmak üzere toplam 145'e yükselmiştir. Buna paralel olarak Rekabet Kurumu tarafından yapılan yerinde incelemelerde 2022 yılına göre, 2023 yılında yaklaşık iki katı oranında artış gerçekleşmiştir.

¹ <https://www.rekabet.gov.tr/Dosya/rk-yillik-rapor-2023-20240812161953915.pdf>

² 145 dosyadan 121'i RKHK'nın 4. maddesi kapsamındaki rekabeti kısıtlayıcı anlaşmalara ve 18 tanesi ise 6. madde kapsamında hâkim durumun kötüye kullanılmasına ilişkin olup; 6'sı ise hem 4. hem de 6. madde kapsamındaki davranışlara ilişkindir.

2023 yılında değerlendirilen rekabet ihlallerinde dosyaların %75'ini oluşturarak en çok incelenen sektörlerin gıda endüstrisi, makine endüstrisi ve sağlık hizmetleri sektörleri olduğu ortaya çıkmıştır. 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un ("RKHK") 4. ve/veya 6. maddesi kapsamında yürütülen önaraştırma (28 dosya) ve soruşturmalara (117 dosya) ilişkin olarak karara bağlanan 145 adet dosyanın 69 adedi re'sen incelenmiştir. Re'sen incelenen dosyalar arasında 68 dosyanın RKHK'nın 4. maddesinin, birinin ise 6. maddesinin ihlaline yönelik olduğu tespit edilmiştir. 2023 yılında sonuçlandırılan dosyalarda teşebbüslere rekabet ihlalinde buldukları tespitiyle verilen cezalar arasında, gıda endüstrisi 2 milyar TL'ye yakın tutarla en yüksek para cezası uygulanan sektör olarak konumlanmaktadır. Sektörel dağılım incelendiğinde gıda endüstrisi sektörünü takip eden makine endüstrisi ve sağlık hizmetleri Kurul'un radarındaki sektörler olarak karşımıza çıkmaktadır.

2023 yılında sonuçlandırılan 117 soruşturma dosyasının 12 tanesinde ceza verilmezken, 28 dosyanın taahhülle 68 dosyanın ise uzlaşma ile kapandığı görülmektedir. Bu verilerden hareketle, 2020 yılında RKHK'da yapılan değişiklik sonrasında yürürlüğe giren ikincil mevzuat³ ile vücut bulan taahhüt ve uzlaşma mekanizmalarının teşebbüslerce aktif olarak kullanıldığı söylenebilecektir.

Rekabet Kurulu'nun 2023 yılında incelediği 8 adet muafiyet/menfi tespit başvurularından yalnızca 2'si menfi tespit kararıyla sonuçlanmıştır. Diğer 6 muafiyet başvurusundan dördünde anlaşmanın bireysel muafiyetten yararlandığı kararı alınmıştır. Başvurulardan birisi koşullu muafiyet kararı ile bir başvuru ise grup muafiyeti yönünde değerlendirme ile sonuçlandırılmıştır. Muafiyet/menfi tespit dosyalarının sektörler göre dağılımına bakıldığında, otomotiv ve taşıtlar sektörünü ön plana çıkarmaktadır.

³ Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar İle Hâkim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Soruşturmalarda Uygulanabilecek Uzlaşma Usulüne İlişkin Yönetmelik ve 2021/2 sayılı Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar İle Hâkim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Önaraştırmalarda ve Soruşturmalarda Sunulacak Taahhütlere İlişkin Tebliğ

Çoğunlukla bilişim teknolojileri ve platform hizmetleri, kimya ve madencilik, sağlık hizmetleri otomotiv ve taşıtlar, lojistik, depolama ve posta, gıda endüstrisi, altyapı hizmetleri, makine endüstrisi, inşaat ve banka, sermaye piyasası, finans ve sigorta hizmetleri sektörlerinde başvuruya konu olan birleşme/devralma işlemlerinden 184 adet işleme koşulsuz, 3 işleme ise koşullu izin verildiği saptanmıştır. Ayrıca, 30 adet işlemin kapsam dışı ya da eşik altı olarak değerlendirildiği tespit edilmiştir.

Kurul 2023 yılında yayımladığı kararlarından öne çıkanlara Yıllık Rapor'da da yer vermiştir. Rekabet ihlallerine ilişkin 17 karar, muafiyet/menfi tespite ilişkin 7 karar, birleşme/devralma işlemlerine ilişkin 3 karar örneği listelenmiştir.

Ayrıca, Yıllık Rapor'un girişinde Kurum'un 2023 yılında işgücü piyasalarına yoğunlaşan yaklaşımını yansıtır biçimde 2023 yılının işgücü piyasaları açısından oldukça önemli bir yıl olduğu vurgulanmıştır. 2023 yılında sonuçlanan işgücü ile ilgili soruşturmada çalışan ayartmama anlaşmalarının kartel olarak tanımlandığı belirtilmiştir.

Mevzuat çalışmaları bakımından, 2023 yılı içerisinde güncellenerek yayınlanan yeni Pişmanlık Yönetmeliği⁴ 'ne ek olarak Yerinde İncelemelere İlişkin Usul ve Esaslara Dair Yönerge Taslağı'na yönelik ise devam eden çalışmalar bulunduğu ifade edilmiştir.

⁴ Kartellerin Ortaya Çıkarılması Amacıyla Aktif İşbirliği Yapılmasına Dair Yönetmelik.

Son olarak, Yıllık Rapor'da rekabet savunuculuğu faaliyetlerinin de üzerinde durulmuştur. Bu doğrultuda bazı pazarlara yönelik sektör incelemeleri gerçekleştirilerek rekabet sorunlarının tespitine ve rekabetçi işleyişin sağlanmasına yönelik proaktif çözüm yolları tespit edilmiştir. Rekabet Kurumu'nun 2023 yılında başlatılan ve devam eden sektör incelemeleri arasında "Çevrim İçi Reklamcılık", "İlaç", "Akaryakıt", "Düzenli Hatlarla Konteyner Taşımacılığı ve Konteyner Liman Hizmetleri", "Otomotiv", "Mobil Ekosistem", "Deprem Bölgesi" ve "Kırmızı Et" sektörleri bulunmaktadır.

Hukukta Gündem

Kayra Üçer
kucer@herguner.av.tr

Neşe Nur Yazgan
nyazgan@herguner.av.tr

Nihan Ünal Turan
nunal@herguner.av.tr

Daha fazla bilgi ve sorularınız için:
Büyükdere Caddesi 199, Levent 34394 İSTANBUL
Telefon: (90) 212 310 18 00 Fax: (90) 212 310 18 99

<http://www.herguner.av.tr>

- © 2024 Hergüner Bilgen Üçer Avukatlık Ortaklığı

-Hergüner Bilgen Üçer Türk ve yabancı müvekkillere hukukun her alanında hizmet veren bir avukatlık ortaklığıdır. Bu bülten Türkiye'de hukuk alanındaki gelişmeleri paylaşmak amacıyla hazırlanmıştır. Bülten belli olay ve durumlara yönelik bir hukuki bir görüş veya yönlendirme olarak düşünülmemelidir ve içeriği yalnızca bilgi amaçlıdır. Özel sorular ve sorunlar bakımından hukuki danışman görüşü alınmalıdır.